

University of
Stavanger

Eksamen i ING 200: Teknologiledelse

Varighet: 4 timer

Dato: 20. august 2018

Hjelpemidler:

Rentetabeller og bestemt, enkel kalkulator.

Oppgavesettet består av til sammen 8 sider

A. Flervalgsoppgaver (side 2-5)	30%
B. Bedriftsøkonomiske emner (side 6)	55%
C. Forretningsplan/entreprenørskap (side 7)	15%

Svarskjema for flervalgsoppgaver (side 8)

FORDEL TIDEN PÅ OPPGAVENE.

A. FLERVALGSOPPGAVER

30 %

Kun et alternativ er korrekt. Skriv svarene på eget skjema, side 8

Det blir ikke gitt minuspoeng. Husk at arket må leveres inn som en del av besvarelsen.

A1. Hva kaller vi differanseinntekten når endringen i produksjonen går mot null (èn enhet)?

- A. Totalinntekten
- B. Gjennomsnittsinntekten
- C. Grenseinntekten

A2. Hva er korrekt når det gjelder utvikling av bedriftsstrategier?

- A. Strategier er uavhengige av selskapenes omgivelser
- B. Strategier varer evig
- C. Strategier handler om visjoner, ambisjoner og ressurser

A3. Prosessen med å dele opp et marked i mindre enheter kalles

- A. disaggregering?
- B. desentralisering?
- C. segmentering?

A4. Hva mener vi med avskrivninger?

- A. Avskrivninger måler kostnader forbundet med anleggsmidler
- B. Avskrivninger betyr en økonomisk forkasting av kapitalutstyr
- C. Avskrivninger foretas for å redusere skattebelastningen

A5. Om forholdet mellom kostnader og utgifter. Hva er korrekt?

- A. En utgift er alltid større enn kostnadene, og varer mye lenger
- B. En utgift er historisk, mens en kostnad handler om framtiden
- C. En utgift er noe man pådrar seg på et gitt tidspunkt ved en anskaffelse av varer og tjenester, mens kostnaden representerer det aktuelle forbruket av innsatsfaktorer i en avgrenset periode

A6. Følgende data er tilgjengelig for et selskap som ønsker å etablere et innkjøpssystem basert på bestillingspunkt.

Årlig forbruk i antall enheter	10 000
Arbeidsdager per år	250
Sikkerhetslager i antall enheter	400
Normal ledetid (arbeidsdager)	30

Hvis vi antar at forbruket av varen skjer løpende gjennom året, blir bestillingspunktet:

- A. 400
- B. 1200
- C. 1600

A7. Hva er den normale sammenhengen mellom faste enhetskostnader og aktivitetsnivået innenfor en et bestemt kapasitetsintervall?

- A. Faste enhetskostnader stiger når produksjonen stiger
- B. Faste enhetskostnader er uendret når produksjonen stiger
- C. Faste enhetskostnader faller når produksjonen stiger

A8. Hva er korrekt for indirekte kostnader?

- A. Det er kostnader som betales indirekte
- B. Det er kostnader som ikke kan knyttes direkte til produktene
- C. Det er det samme som variable kostnader

A9. Balansen viser

- A. hvilken kapital bedriften har skaffet vil veie i løpet av året og hvordan den er anvendt
- B. hva bedriften eier og skylder på en gitt dato
- C. resultatet av driften for en periode

A10. Formålet med finansregnskapet er

- A. kontroll og oppfølging av den interne driften
- B. å vise bedriftens eksterne omgivelser hvordan den total driften har gått i løpet av året
- C. å få frem trender som skal brukes i utviklingen av selskapets fremtidige strategier

B11. En typisk problemstilling med "historisk-kost-prinsippet" er:

- A. Overvurdering av eiendeler som har steget i pris
- B. Undervurdering av eiendeler som har falt i pris
- C. Undervurdering av eiendeler som har steget i pris

A12. En bedrift har gjennomsnittlige kundefordringer på kr 900 000 og et salg inkl mva på kr 7 200 000. Hvor mye reduseres kapitalbindingen i kundefordringer når kredittiden reduseres med 15 dager?

- A. Kr. 100 000
- B. Kr. 200 000
- C. Kr. 300 000

A13. Beregn kostnadsoptimum for en bedrift med følgende kostnadsstruktur:

$TK = 1\,000\,000 + 2000x + 0,4x^2$. TK er totale kostnader og x er et mål på produksjon/aktivitet.

- A. $x = 2500$
- B. $x = 2333$
- C. $x = 1581$

A14. Dersom lønnsutbetalingen på kr 100 000 i en periode inneholdt et forskudd på kr 15 000, overtidsbetaling fra en tidligere periode på kr 6 000 og kr 25 000 i feriepenger, hva ble lønnskostnaden i perioden.

- A. kr 70 000
- B. kr 54 000
- C. kr 84 000

A15. Hva kjennetegner grenseinntekten for en frikonkurransbedrift?

- A. Den faller etter som produksjonsnivået stiger
- B. Den er uavhengig av produksjonsnivået
- C. Den stiger etter som produksjonsnivået stiger

A16. Tilvirkningsbedriften har en gjeldsgrad på 0,8. Kortsiktig gjeld er kr 100 000, mens den langsiktige gjelden er kr 200 000. Sum total kapital blir da

- A. kr 375 000
- B. kr 550 000
- C. kr 675 000

A17. Det som skiller bruttofortjenesten fra dekningsbidraget er

- A. varekostnadene ?
- B. andre variable kostnader enn varekostnadene?
- C. momsen (MVA)?

A18. Et patent gir deg enerett til å

- A. utnytte en oppfinnelse/ konkret løsning på et teknisk problem for et bestemt tidsrom
- B. bruke et bestemt utsende /design for et bestemt tidsrom
- C. bruke et bestemt produktnavn/firmanavn

A19. På kort sikt, hva er den laveste pris en tilvirkningsbedrift kan akseptere dersom den har ledig kapasitet?

- A. En pris som er større enn selvkost?
- B. En pris som er større enn salgsmarkost (minimumskost)?
- C. En pris som er større enn dekningsbidraget?

A20. Investeringsprosjekter som er preget av høy usikkerhet vil ofte sette avkastingskravet

- A. høyere enn mindre risikable prosjekter.
- B. lavere enn mindre risikable prosjekter.
- C. Prosjektets risiko vil ikke være avgjørende for hvordan avkastingskravet settes.

A21. En butikk har beregnet pris elasticiteten på alkoholfritt sommerøl til å være -4 . I fjor solgte butikken 1100 flasker av denne drikken til en pris av 8 kroner per flaske. Hvor mange flasker kan de regne med å selge dersom de senker prisen per flaske til 6 kroner?

- A. 1500
- B. 1650
- C. 2200

A22. Nåverdien av en framtidig utbetaling vil alltid være

- A. Større enn den framtidige utbetalingen
- B. Mindre enn den framtidige utbetalingen
- C. Den samme som den framtidige utbetalingen

A23. En relevant kostnad for en bedriftsøkonomisk beslutning

- A. er en kostnad som blir påvirket av beslutningen
- B. vil påløpe uavhengig av beslutningen
- C. kalles også for "sunk cost"

A24. Likviditetsbudsjettet budsjetterer bedriftens

- A. inn- og utbetalinger
- B. kostnader og inntekter
- C. resultat for en periode

A25. Bedriften vil hver måned sammenligne budsjettet mot

- A. finansregnskapet
- B. driftsregnskapet
- C. selvkostkalkylen

A26. *Utgangspunktet for en markedsorientert forretningsidé bør være*

- A. et udekket behov i markedet?
- B. et produkt?
- C. en idé?

A27. *Hva stemmer når det gjelder sammenhengen mellom innovasjonsgrad og risiko?*

- A. Jo flere nye dimensjoner vi har av innovasjon, jo høyere blir risikoen
- B. Jo flere nye dimensjoner vi har av innovasjon, jo lavere blir risikoen
- C. Et prosjekts risiko er uavhengig av dets innovasjonsgrad

A28. *Sekundærdata er*

- A. data som ikke er like viktig som primærdata?
- B. data som allerede finnes i en eller annen form?
- C. data som en forkaster når analysen gjennomføres?

A29. *Produktets livsyklus består av?*

- A. idégenerering, idéavklaring, utvikling og markedsinduksjon
- B. idéavklaring, utvikling, markedsintroduksjon og vekst
- C. markedsinduksjon, vekst, modning og tilbakegang

A30. *Hva legger en bank mest vekt på når den skal gi lån til en nystartet bedrift?*

- A. God forretningsidé
- B. Gjennomarbeidet forretningsplan
- C. Sikkerhet

B. BEDRIFTSØKONOMISKE EMNER

55%

B1. Investeringsanalyse

25%

Ved hjelp av en markedsundersøkelse har en forretning funnet ut at de årlige innbetalingene vil kunne økes med 440 000 per år dersom en investering på kr 400 000 gjennomføres.

Prosjektet krever at man må øke den nåværende bemanningen med 1 medarbeider, dette vil øke de årlige lønnskostnadene til bedriften med 276 542. Driftskostnaden knyttet til prosjektet er kr 30 000 per år.

Prosjektets levetid er 5 år og kalkulasjonsrenten er satt til 15%.

- B1.1 Sett opp prosjektets kontantstrøm.
- B1.2 Hva er investeringens tilbakebetalingstid? Lønner investeringen seg etter tilbakebetalingsmetoden? Begrunn svaret.
- B1.3 Beregn investeringens nettonåverdi. Lønner investeringen seg etter nettonåverdimetoden? Begrunn svaret.
- B1.4 Hva blir internrenten for denne investeringen? Lønner investeringen seg etter internrentemetoden? Begrunn svaret.
- B1.5. Hvilken av disse metodene ville du anbefale å bruke som beslutningskriterium? Begrunn svaret ditt?

B2. Produktkalkulasjon

30%

Sport og Fritid A/S selger 4800 sykkelvesker per år. Prisen er kr 190, og de variable kostnadene er kr 130 per stykk. Faste kostnader er kr 245 000 per år.

- B2.1 Beregn dekningsbidraget og overskuddet?
- B2.2 Beregn dekningsgraden, nullpunkt (i kr and antall enheter) og sikkerhetsmarginen.
- B2.3 Konstruer et dekningsdiagram. Merk av nullpunktet i kr og antall enheter og skraver dekningsbidragsområdet?

Bedriften ønsker å utnytte ledig kapasitet og vurderer å sette ned prisen til kr 179.

- B2.4 Hvor mange prosent økning i solgt mengde må bedriften ha for å oppveie prisreduksjonen og få samme resultat som tidligere?

Det viser seg at salget øker til 6500 stk med den nye prisen.

- B2.5 Beregn overskudd, dekningsgraden, nullpunkt (i kr and antall) og sikkerhetsmarginen på nytt.
- B2.6 Drøft kort virkningen prisnedgangen har hatt på lønnsomhet og risiko.

C. FORRETNINGSPLAN/ENTREPRENØRSKAP

15%

- C1   Nevn 3 vanlige selskapsformer, og diskuter kort hva som kjennetegner disse.
- C2   Diskuter kort de viktigste forholdene du må vurdere ved valg av selskapsform.
- C3   Hva bør du tenke på når du skal sette sammen styre i et aksjeselskap?

ING 200: Teknologiledelse

Eksamen, 20. august 2018

SVARSKJEMA FOR FLERVALGSOPPGAVER

Leveres sammen med resten av eksamensbesvarelsen.

Marker riktig svaralternativ med et kryss i rute A, B eller C

University of
Stavanger

	A	B	C
Oppgave A1.	☐	☐	☐
Oppgave A2.	☐	☐	☐
Oppgave A3.	☐	☐	☐
Oppgave A4.	☐	☐	☐
Oppgave A5.	☐	☐	☐
Oppgave A6.	☐	☐	☐
Oppgave A7.	☐	☐	☐
Oppgave A8.	☐	☐	☐
Oppgave A9.	☐	☐	☐
Oppgave A10.	☐	☐	☐
Oppgave A11.	☐	☐	☐
Oppgave A12.	☐	☐	☐
Oppgave A13.	☐	☐	☐
Oppgave A14.	☐	☐	☐
Oppgave A15.	☐	☐	☐
Oppgave A16.	☐	☐	☐
Oppgave A17.	☐	☐	☐
Oppgave A18.	☐	☐	☐
Oppgave A19.	☐	☐	☐
Oppgave A20.	☐	☐	☐
Oppgave A21.	☐	☐	☐
Oppgave A22.	☐	☐	☐
Oppgave A23.	☐	☐	☐
Oppgave A24.	☐	☐	☐
Oppgave A25.	☐	☐	☐
Oppgave A26.	☐	☐	☐
Oppgave A27.	☐	☐	☐
Oppgave A28.	☐	☐	☐
Oppgave A29.	☐	☐	☐
Oppgave A30.	☐	☐	☐